

За сталий енергетичний
розвиток на місцевому рівні

www.eumayors.eu

УГОДА МЕРІВ

ОСКІЛЬКИ Міжурядова група експертів зі зміни клімату підтвердила, що зміна клімату є реальністю, і використання енергії в людській діяльності значною мірою відповідальне за це;

ОСКІЛЬКИ 9 березня 2007 року ЄС ухвалив пакет документів «Енергія для світу, що змінюється», який зобов'язує в односторонньому порядку зменшити до 2020 року власні викиди CO₂ на 20% в результаті 20% зростання енергоефективності та 20% частки відновлювальних джерел енергії в структурі енергоносіїв;

ОСКІЛЬКИ «План дій Європейського Союзу з енергоефективності: Реалізація потенціалу» включає створення «Угоди мерів» як пріоритет;

ОСКІЛЬКИ Комітет регіонів ЄС наголошує на потребі об'єднання місцевих і регіональних сил, через те що багаторівневе управління є ефективним інструментом підвищення дієвості заходів, які мають запобігти зміні клімату а, отже, сприяє залученню регіонів до «Угоди мерів»

ОСКІЛЬКИ ми маємо твердий намір дотримуватись рекомендацій Лейпцизької хартії «Міста Європи на шляху до сталого розвитку», в частині необхідності покращення енергоефективності;

ОСКІЛЬКИ ми знаємо про існування Ольборзьких зобов'язань, що лежать в основі багатьох сьгоднішніх зусиль задля сталого розвитку міст та процесів, пов'язаних із «Місцевим порядком денним на 21 століття» ООН;

ОСКІЛЬКИ ми визнаємо, що у боротьбі з глобальним потеплінням місцеві і регіональні органи влади поділяють відповідальність із національними урядами і повинні нести зобов'язання щодо цього незалежно від зобов'язань інших сторін;

ОСКІЛЬКИ міста та селища дають у прямому та опосередкованому (через товари і послуги, які використовують мешканці) підрахунку понад половину викидів парникових газів, що походять від використання енергії у людській діяльності;

ОСКІЛЬКИ зобов'язання ЄС зменшити викиди будуть досяжними, лише якщо місцеві зацікавлені сторони, мешканці та їх об'єднання поділятимуть їх;

ОСКІЛЬКИ місцеві і регіональні уряди, що є органами влади наближеними до мешканців, повинні виявити ініціативу та показати приклад;

ОСКІЛЬКИ багато акцій стосовно попиту на енергію та відновлювальних джерел енергії, які необхідні для вирішення проблем руйнування клімату, належать до компетенції місцевих адміністрацій або ж не можуть бути досягнуті без їх політичної підтримки;

ОСКІЛЬКИ країни-члени ЄС можуть користати від ефективних децентралізованих акцій на місцевому рівні в плані виконання своїх зобов'язань щодо зменшення викидів парникових газів;

ОСКІЛЬКИ місцеві і регіональні органи влади в усій Європі зменшують обсяги забруднювачів, що спричиняють глобальне потепління, через програми з енергоефективності, включаючи програми сталого міського транспорту та підтримки відновлювальних джерел енергії,

За сталий енергетичний
розвиток на місцевому рівні

www.eumayors.eu

МИ, МЕРИ, ЗОБОВ'ЯЗУЄМОСЬ:

Перевершити цілі, визначені ЄС до 2020 року, скоротивши викиди CO₂ на власних територіях щонайменше на 20% через впровадження Плану дій для сталого енергетичного розвитку у тих сферах діяльності, що відповідають нашим повноваженням. Зобов'язання і План дій буде ратифіковано через відповідні процедури;

Підготувати базовий кадастр викидів як основу для Плану дій задля сталої енергії;

Подати План дій для сталого енергетичного розвитку впродовж року після того, як кожен з нас формально підпише Угоду мерів;

Пристосувати міські структури, включно з виділенням достатніх людських ресурсів, для реалізації необхідних дій;

Мобілізувати громадянське суспільство на власних територіях для участі в розробленні Плану дій, окресленні політики та заходів, необхідних для впровадження і досягнення цілей Плану. План дій буде створено на кожній території і подано до Секретаріату Угоди впродовж року після її підписання;

Подавати звіт про впровадження щонайменше один раз у два роки після подання Плану дій з метою оцінювання, моніторингу та контролю;

Ділитися своїм досвідом та ноу-хау з іншими територіальними одиницями;

Організувати Дні енергії або Міські дні Угоди у співробітництві з Європейською Комісією та іншими зацікавленими сторонами, що дозволить мешканцям безпосередньо користатися з можливостей і переваг, запропонованих більш розумним використанням енергії, а також регулярно інформувати місцеві засоби масової інформації про події, які стосуються Плану дій;

Відвідувати та робити свій внесок у щорічну конференцію мерів у ЄС з питань сталої енергії у Європі;

Поширювати інформацію про Угоду на відповідних форумах і, зокрема, заохочувати інших мерів приєднатися до Угоди;

Погодитись з припиненням свого членства в Угоді на підставі письмового повідомлення Секретаріату в одному з наступних випадків:

- i. неспроможність подати План дій для сталого енергетичного розвитку впродовж року після формального підписання Угоди;
- ii. недотримання цілі щодо сукупного зменшення викидів CO₂, зафіксованої у Плані дій, внаслідок зриву виконання або недостатнього виконання Плану дій;
- iii. неспроможність подати звіт впродовж двох періодів підряд.

МИ, МЕРИ, СХВАЛЮЄМО

Рішення Європейської Комісії запровадити і фінансувати структуру для технічної підтримки і заохочення, включно з впровадженням інструментів оцінювання і моніторингу, механізмів сприяння спільному використанню ноу-хау територіями та інструментів сприяння повторенню і тиражуванню вдалих заходів у межах її бюджету;

Прийняту роль Європейської Комісії з координування у ЄС конференції мерів «Європа сталої енергії»;

Задекларований Європейською Комісією намір сприяти у налагодженні обміну досвідом серед територіальних одиниць – учасниць Угоди, у забезпеченні рекомендаціями і зразковими прикладами можливого впровадження та у налагодженні зв'язків з існуючими ініціативами та мережами, які підтримують роль місцевих урядів у ділянці захисту клімату. Ці зразкові приклади мають стати невід'ємною частиною даної Угоди, як це зафіксовано у додатках до неї;

Підтримку, яка надається Європейською Комісією, для визнання та публічної зримості міст і містечок, що беруть участь в Угоді, через використання спеціального логотипу «Європа сталої енергії» та промоцію через комунікаційні структури Комісії;

Міцну підтримку Угоди та її цілей Комітетом Регіонів у процесі представництва місцевих та регіональних органів влади у ЄС;

Допомогу, яку країни-члени, регіони, провінції, міста-наставники та інші інституційні структури, що підтримують Угоду, надають малим муніципалітетам для того, щоб ті могли дотримуватись умов, визначених цією Угодою.

МИ, МЕРИ, ЗАКЛИКАЄМО

Європейську Комісію та національні адміністрації запровадити схеми співпраці та узгоджені структури підтримки, що допоможуть підписантам впровадити наші Плани дій задля сталої енергії;

Європейську Комісію та національні адміністрації розглянути заходи, передбачені Угодою, як пріоритетні у відповідних своїх програмах підтримки, інформувати і залучати міста до підготовки політики і схем фінансування на місцевому рівні в межах цілей цих програм;

Європейську Комісію провести переговори з фінансовими чинниками для створення фінансових структур, націлених на допомогу у виконанні завдань, передбачених Планами дій.

Національні адміністрації залучати місцеві і регіональні уряди до підготовки та впровадження Національних планів дій з енергоефективності і Національних планів дій з відновлювальних джерел енергії.

Європейську Комісію і національні адміністрації підтримати впровадження наших Планів дій задля сталої енергії, що відповідають принципам, правилам і методам, як вже погодженим, так і тим, які Сторони можуть погодити на глобальному рівні в майбутньому, зокрема, в межах Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату. Наше активна участь у зменшенні викидів CO₂ може також увінчатись більш амбітною глобальною метою.

МИ, МЕРИ, ЗАОХОЧУЄМО ІНШІ МІСЦЕВІ І РЕГІОНАЛЬНІ УРЯДИ ПРИСДНУВАТИСЬ ДО ІНІЦІАТИВИ «УГОДА МЕРІВ», А РЕШТУ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН ФОРМАЛІЗУВАТИ СВІЙ ВНЕСОК У ВИКОНАННЯ ДАНОЇ УГОДИ.

1. Роль місцевих урядів у впровадженні

Енергоефективні заходи, проекти щодо відновлювальних джерел енергії та інші дії, які стосуються енергії, можна впроваджувати в різних сферах діяльності місцевих і регіональних урядів.

- споживач і надавач послуг

Місцеві й регіональні уряди займають багато будівель, що споживають значні обсяги енергії, наприклад, для опалення й освітлення. Запровадження енергоощадних програм і дій у громадських будівлях – це сфера, де можна досягти значних заощаджень.

Також місцеві й регіональні уряди надають енергоінтенсивні послуги, які можна вдосконалити, приміром, громадський транспорт і вуличне освітлення. Навіть якщо влада уклала договори щодо цих послуг з іншими надавачами, то заходи зі зменшення споживання енергії можна впроваджувати через договори про закупівлю й обслуговування.

- планувальник, забудовник і регулювальник

Більшість місцевих і регіональних урядів відповідає за планування землекористування й організацію транспортної системи. Стратегічні рішення стосовно розвитку міста, як от, запобігання його розростанню, можуть зменшити використання енергії транспортом.

Часто місцеві й регіональні уряди можуть виконувати регуляторну роль, скажімо, встановлюючи стандарти енергетичного функціонування або спонукаючи до застосування обладнання на відновлювальній енергії в нових будинках.

- радник, мотиватор і зразок для наслідування

Місцеві й регіональні уряди можуть допомогти інформувати й мотивувати мешканців, підприємницькі структури та інші місцеві зацікавлені сторони стосовно того, як ті можуть ефективніше використовувати енергію. У залученні цілої громади на підтримку сталої енергетичної політики велике значення має діяльність з підвищення поінформованості. Важлива аудиторія для проектів з енергозбереження й використання відновлювальної енергії - діти: уроки, засвоєні в школі, вони передають за її межі. У діяльності, пов'язаній зі сталою енергетикою. Однаково важливо, щоб влада провадила інших власним прикладом і щоб у діяльності із сталої енергетики вона відіграла взірцеву роль.

- виробник і постачальник

Місцеві й регіональні уряди можуть пропагувати локальне виробництво енергії та використання відновлювальних джерел енергії. Добрий приклад - системи централізованого опалення на біомасі з використанням комбінованого виробництва тепла та струму. Місцеві й регіональні влади можуть також заохочувати мешканців впроваджувати проекти з використання відновлювальної енергії, надаючи фінансову підтримку місцевим ініціативам.

2. Взірці досконалості

«Взірці досконалості» - це ініціативи і програми, що представляють у загальносвітовому вимірі модель успішного впровадження концепцій сталого енергетичного розвитку в міському середовищі. Представники «Взірців досконалості» через Угоду мерів підтверджують свою готовність ділитися власним досвідом і допомагати містам впроваджувати подібні підходи, там де вони придатні й зручні, та зобов'язуються сприяти передаванню «ноу-хау» через розповсюдження інформації, включно з рекомендаціями, участю в заходах підписантів Угоди і, загалом, у щоденній співпраці в рамках Угоди.

Нові «Взірці досконалості» можуть долучитися до Угоди будь-коли за умови, що: їх потенціал з технічної точки зору оцінено експертами, призначеними Комісією, і визнано відмінним, вони підтримані принаймні одним мером, який є підписантом Угоди, вони в письмовій формі беруть на себе зобов'язання стосовно робочої програми розповсюдження, спрямованої на міста і містечка, охоплені Угодою, включно зі звітуванням про вплив власної діяльності в рамках Угоди.

3. Структури підтримки

Угода мерів відкрита для європейських міст будь-якого розміру. Ті міста й містечка, які через свій розмір не мають ресурсів, щоб підготувати кадастр або скласти проект плану дій, мають бути підтримані адміністраціями з такими можливостями. Цими структурами підтримки можуть бути регіони, райони, провінції, агломерації населених пунктів, території, охоплені програмою NUTS III, або міста-наставники. Кожну таку опорну структуру Комісія однозначно визнає ключовим учасником Угоди. Ступінь участі в Угоді, як також і спеціальні умови такої участі, включно з правом приймати рішення, буде деталізовано в спеціальному письмовому договорі.